

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/98/2024
Identifikačné číslo spisu:	3523201308
Dátum vydania rozhodnutia:	31.07.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:3523201308.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu L. Q., narodeného XX. P. XXXX, G., F. XXX/XX, zastúpeného advokátom JUDr. Milošom Papcunom, Piešťany, Vajanského 5270/1A, IČO: 30098891, proti žalovanému V. Q., narodenému XX. Z. XXXX, B., A. XXX/XX, zastúpenému advokátskou kanceláriou focused law s.r.o., Tomášov, Lesná 28, IČO: 36663018, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. NM-10C/34/2023, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 29. februára 2024 sp. zn. 17Co/14/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým uznesením podľa § 389 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zrušil uznesenie Okresného súdu Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“ resp. „prvoinštančný súd“) z 13. decembra 2023, č. k. NM-10C/34/2023 - 106, ktorým zastavil konanie v hore uvedenom spore (výrok I.) a výrokom II. žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou na súde prvej inštancie dňa 18. mája 2023 domáhal voči žalovanému zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam v k. ú. G., zapísaným na LV č. XXXX ako parc. č. XXXX/X - záhrada vo výmere 3801 m2, parc. č. XXXX/X - zast. plocha a nádvorie vo výmere 47 m2 (podiel u každého 1 k celku). Podaním z 05. decembra 2023 vzal žalobca žalobu späť, žiadal konanie zastaviť a o trovách konania rozhodnúť tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie uznesením z 13. decembra 2023 konanie zastavil pričom uviedol, že nesúhlas žalobcu (správne žalovaného) bol neúčinný a nič nebráni žalovanému, aby pristúpil k podaniu vlastnej žaloby.

2. Odvolací súd sa po preskúmaní spisu nestotožnil s postupom súdu prvej inštancie, pokiaľ tento zastavil konanie i napriek nesúhlasu žalovaného so späťvzatím žaloby. Konštatoval, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia nebolo zrejmé, konkrétne podľa ktorého ustanovenia CSP prvoinštančný súd konanie zastavil, keďže citoval viaceré ustanovenia CSP (§ 145 ods. 1, § 146 ods. 1 aj § 146 ods. 2 CSP). Zdôraznil, a to rozborom príslušných ustanovení CSP, že na zastavenie konania v sporoch o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, po doručení späťvzatia žaloby žalobcom, sa vyžaduje výslovný súhlas žalovaného so späťvzatím žaloby. Žalovaný pritom v danom prípade jednoznačne vyslovil nesúhlas so späťvzatím žaloby a preto bol súd prvej inštancie v súlade s § 146 ods. 2 CSP na tento nesúhlas pri svojom rozhodovaní prihliadať. Bolo pritom bez právnej relevancie, či k späťvzatíu žaloby došlo skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie (§ 146 ods. 1 veta druhá CSP), keďže prvoinštančný súd mal pri svojom rozhodovaní povinnosť na predmetnú vec aplikovať výhradne § 146 ods. 2 CSP. Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil, keďže na zastavenie konania v danom spore neboli splnené podmienky, vyžadované § 146 ods. 2 CSP.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovení § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu označil za nesprávne a nezákonné, nemajúce oporu v § 146 ods. 2 CSP. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Odvolací súd tento osobitný predpis nikde vo svojom odôvodnení neuvádza. V komentároch k § 146 CSP sa síce uvádza, že na zastavenie konania súdom z dôvodu späťvzatia žaloby je potrebný aj súhlas žalovaného, ak ide v spore o určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami, ktorý vyplýva z osobitného predpisu (napríklad o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva). Žalobca tvrdil, že odvolací súd mal vychádzať z ustanovenia § 146 ods. 1 druhá veta CSP, t.j. na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatíu žaloby skôr než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 CSP alebo pojednávanie. K takýmto procesným úkonom zo strany súdu prvej inštancie nedošlo, preto na súhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa v danom prípade neprihliada, je neúčinný. Na základe vyššie uvedených skutočností dovolateľ žiadal, aby dovolací súd podľa § 449 ods. 1 CSP napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil prípadne ho podľa § 449 ods. 3 CSP zmenil a konanie na súde prvej inštancie zastavil.

3.1. Žalovaný v podanom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že ho považuje za účelové, lebo jeho jediným účelom je len predĺžiť daný faktický stav, nakoľko to žalobcovi vyhovuje. S poukazom na § 421 ods. 2 a § 421 ods. 1 CSP poukázal na to, že dovolanie žalobcu nie je prípustné a preto navrhol, aby dovolací súd podľa § 447 písm. f) CSP dovolanie odmietol.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 viackrát (viď napríklad sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/209/2015, 3Cdo/308/2016, 5Cdo/255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je (nesmie byť vnímaný ako) tretia inštancia, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu.

6. tejto mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Žalobca vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. V zmysle § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP je dovolanie prípustné iba proti rozhodnutiu, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil uznesenie súdu prvej inštancie. Proti uzneseniu (výroku uznesenia), ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je dovolanie podľa tohto ustanovenia prípustné. Zároveň dovolací súd uvádza, že podľa § 421 ods. 2 CSP dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP, t.j. i proti rozhodnutiu o zastavení konania (§ 357 písm. a) CSP).

9. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d) nemá náležitosti podľa § 428, e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

10. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalovaného odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP.

11. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.